

**ทีมสัตวแพทย์ มก. ฟื้นฟูสุขภาพนกล่าเหยื่อจนแข็งแรง
และปล่อยนกอินทรีและอีแร้งสีน้ำตาลหิมาลัยคืนธรรมชาติแล้ว**

เมื่อวันที่ 28 เมษายน 2553 ผศ.น.สพ.ดร.ไชยยงค์ เกษรดอกบัว หัวหน้าหน่วยฟื้นฟูนกล่าเหยื่อ คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ร่วมกับ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช กองทุนฟื้นฟูเพื่อปล่อยคืนสู่ธรรมชาติ และสมาคมอนุรักษ์นกและธรรมชาติแห่งประเทศไทย ดำเนินการปล่อยนกอินทรีทุ่งหญ้าสเตปป์ (Steppe Eagle) ชื่อวิทยาศาสตร์ว่า *Aquila nipalensis* จำนวน 1 ตัว เป็นตัวเมีย ชื่อ "ปีไหม" และ อีแร้งสีน้ำตาลหิมาลัย (Himalayan Griffon Vulture) ชื่อวิทยาศาสตร์ว่า *Gyps himalayensis* จำนวน 1 ตัว เป็นตัวเมีย ชื่อ "สงขลา" คืนสู่ธรรมชาติ ณ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้ง จ.อุทัยธานี อันเป็นพื้นที่ป่าอนุรักษ์ตั้งอยู่บนเส้นทางอพยพสาย ตะวันตก ซึ่งในช่วงระหว่างเดือนเมษายนและพฤษภาคมเป็นฤดูกาลอพยพผ่านของนกอพยพเพื่อเดินทาง กลับไปถิ่นผสมพันธุ์ที่เขตอบอุ่นแถบเหนือ ดังนั้นจึงเป็นช่วงที่เหมาะสมในการนำไปปล่อยบนเส้นทาง อพยพ เพื่อให้อพยพกลับไปถิ่นกำเนิดเขตอบอุ่น เช่น ไซบีเรียของประเทศรัสเซีย ประเทศจีน หรือ มองโกเลีย อันเป็นแหล่งทำรังวางไข่

สำหรับนกอินทรีทุ่งหญ้าสเตปป์ ชื่อ "ปีไหม" ถูกพบที่จังหวัดระนอง ส่วนอีแร้งสีน้ำตาลหิมาลัย ชื่อ "สงขลา" พบที่จังหวัดสงขลา ซึ่งนกทั้งสองตัวขาดอาหารขณะบินอพยพเข้ามาในประเทศไทยตั้งแต่ เดือนมกราคม 2553 และได้รับการดูแลฟื้นฟูโดยหน่วยฟื้นฟูนกล่าเหยื่อ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จนสุขภาพแข็งแรงบินได้อีกครั้ง และเพื่อศึกษาเส้นทางเดินทางอพยพกลับถิ่นกำเนิดในครั้ง นี้ ทางหน่วยฟื้นฟูฯ จึงได้ติดตั้งเครื่องส่งสัญญาณดาวเทียมบนตัวอีแร้งสีน้ำตาลหิมาลัยตัวดังกล่าว เพื่อติดตามการเดินทางหลังการปล่อยคืนสู่ธรรมชาติ

นกอินทรีทุ่งหญ้าสเตปป์เป็นนกอินทรีขนาดใหญ่ อพยพเข้ามาอาศัยในฤดูหนาว ปีกยาว 2 เมตร เมื่อวัดจากปลายปีกสองด้าน น้ำหนักตัว 3 - 4 กิโลกรัม ทำรังวางไข่ในฤดูร้อนที่ไซบีเรียของประเทศรัสเซีย ภาคตะวันตกของจีน มองโกเลีย และ ภูมิภาคเอเชียกลาง พบจำนวนน้อยในประเทศไทย ล่าหมีเป็น อาหาร จึงช่วยลดความเสียหายต่อনাข้าว และการแพร่เชื้อโรคฉี่หนูที่มีหมีเป็นพาหะ

อีแร้งสีน้ำตาลหิมาลัยเป็นนกอพยพขนาดใหญ่ ปีกยาวเกือบ 3 เมตร เมื่อวัดปลายปีกสองด้าน น้ำหนักตัว 7 - 8 กิโลกรัม แม้ว่าทางอนุกรมวิธานถือเป็นนกล่าเหยื่อแต่กินซากสัตว์ตายแล้ว ไม่ล่าสัตว์อื่น เป็นอาหาร ทำรังวางไข่ที่เทือกเขาหิมาลัย และภาคตะวันตกของประเทศ ในประเทศไทยจากรายงานการ พบอีแร้งสีน้ำตาลหิมาลัยในฤดูหนาว พบว่าจะบินอพยพเข้ามาในประเทศไทย ระหว่างเดือนธันวาคมและ มกราคม กว่า 10 ตัวทุกปี แต่ยังคงขาดข้อมูลยืนยันว่านกกินซากสัตว์ขนาดใหญ่ชนิดนี้อพยพมาจากประเทศ ไດกันแน่

ที่ผ่านมาโครงการฟื้นฟูนกกล้าเหยื่อเพื่อปล่อยคืนสู่ธรรมชาติ ได้ปล่อยอีแร้งสีน้ำตาลหิมาลัย จำนวน 10 ตัว เมื่อวันที่ 9 เมษายน พ.ศ. 2552 ที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้ง และพบว่าอีแร้ง 1 ตัว บินอพยพกลับไปถึงมณฑลจี๋หลิน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ซึ่งเป็นระยะทางกว่า 3,900 กิโลเมตร ภายในระยะเวลา 3 เดือน 11 วัน นับได้ว่าเป็นความสำเร็จของโครงการฯ ที่ได้ช่วยชีวิตและอนุรักษ์สัตว์ที่ใกล้จะสูญพันธุ์คืนสู่ธรรมชาติ และยังได้ศึกษาและติดตามการดำรงชีวิต การเดินทางย้ายถิ่นฐานของนกเหล่านี้ ซึ่งเป็นตำรามีชีวิตสำหรับงานด้านการอนุรักษ์และสัตวแพทย์ที่ดียิ่งด้วย

สำหรับนกกล้าเหยื่อในประเทศไทย อาทิ เหยี่ยว นกอินทรี อีแร้ง และ นกเค้าแมว ล้วนเป็น สัตว์ป่าคุ้มครองในพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535 การมีครอบครองไว้เป็นสัตว์เลี้ยง ทำร้ายให้บาดเจ็บ หรือตาย ถือว่าผิดกฎหมายและส่งผลกระทบต่อประชากรในธรรมชาติ ลดจำนวนจน เสี่ยงต่อการสูญพันธุ์ หากพบเห็นนกกล้าเหยื่อบาดเจ็บ ขาดอาหาร หรือพบการลักลอบซื้อขายเพื่อเป็น สัตว์เลี้ยง หรือแจ้งเบาะแสการกระทำผิดกฎหมายได้ที่ สายด่วน 1362 ศูนย์ประสานงานการช่วยเหลือ สัตว์ป่า กรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช เพื่อขอรับคำแนะนำและการช่วยเหลืออย่างถูกวิธีต่อไป